

ρης φροντίδος καὶ τρυφερότητος. . . Ἡ εὐθυμία του ἐπανήλθε καὶ πᾶσα ἄλλη ἴσως θὰ ἤπατάτο. . .

» Ἀλλ' ἡ συγγνώμη συζύγου, Κάρμεν, εἶναι συγγνώμη ἄνευ λήθης, καὶ ἡ συγγνώμη του μ' ἐφόνευσεν. Ὁ ἄνθρωπος αὐτός, ὅστις ἐφάνετο προσπαθῶν νὰ μαντεύσῃ τὰς ἐπιθυμίας μου, κατασκοπεύων τὰς ἰδιοτροπίας μου, μὴ ἔχων δι' ἐμέ ἢ λέξεις ἀγαθὰς καὶ θεληκτικὰς, ὁ ἄνθρωπος αὐτός ὑπῆρξε δῆμιός μου ἀκουσίως.

» Ἐάν ὁ Φρανσῆς μὴ ἐδείκνυε περιφρόνησιν, ἐάν ἡ συμβίωσις ἡμῶν ἦτο διαρκὲς κατὰ κρισις, θὰ εἶχον ἴσως τὴν δύναμιν νὰ ὑποφέρω, ἐκτίνουσα τὸ παράπτωμα διὰ τῆς τιμωρίας. Ὑπῆρξεν ἀγαθός, ἡ ἐπιείκειά του κατέστη τὸ μαρτύριόν μου.

» Ὡ! ἂν ἔξευρες, Κάρμεν, τί ὑποφέρει τις νυχθημερόν παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ, τὸν ὅποιον ἠπάτησαν! Αἱ φροντίδες του εἶναι ἐπιπληξίαι, αἱ σιωπῆλαι θωπεΐαι του δριμύτεραι τοῦ ἐλέγχου.

» Ὅταν μ' ἐθλίβε ἐπὶ τῆς καρδίας του, ἤσθαι μὲν τὴν ἰδικήν μου ἐκλείπουσαν, καὶ ἔλεγον: — Ὁ ἄνθρωπος αὐτός, ὅστις φαίνεται λησμονήσας, ὁ ἄνθρωπος αὐτός ἐνθυμεῖται τὰ πάντα καὶ ἡ εὐθυμία του εἶναι βῆσανος. . . Τὸ παράπτωμά μου εἶναι φάντασμα ἀνορθούμενον αἰωνίως μετὰ τὸ ἡμῶν, μετὰ τὴν εὐτυχίαν καὶ αὐτοῦ!

» Καὶ ἐκάστη ἡμέρα, ἐκάστη ὥρα, ἐκάστη στιγμή τοῦ αἰωνίου αὐτοῦ ἔτους ὑπῆρξεν ὁρεῖα βῆσανος, καίοντα, βῆσανος δολιάν τῆς ὁποίας εἶναι ἀδύνατον ἢ θεῖα δικαιοσύνη νὰ ἐπιφυλάσῃ εἰς τοὺς ἀμαρτωλοὺς.

Ἐπολέμησα κατὰ τοῦ θανάτου, Κάρμεν, καὶ ὁ θάνατος μὲ ἐνίκησε, καὶ τὸν ἀναμένω ὡς ἀπολύτρωσιν ἡδὴ. . .

» Εἰς σέ, σῶτερ ἄγγελέ μου, εἰς σέ ἦτις μοὶ προσήνεγκας τὴν εὐτυχίαν τοῦ βίου σου ὁλοκλήρου, εἰς σέ ὁ ὑστατος συλλογισμός μου, εἰς σέ ἡ ὑστάτη μου εὐχὴ καὶ ἡ ἐσχάτη μου συμβουλή! . . .

» Κλαυθρόν με, ἀδελφὴ μου, διότι ὁ κόσμος δὲν θὰ με κλαύσῃ, διότι ὁ κόσμος ἀγνοεῖ διὰ πόσων ἡμερῶν βραδείας καὶ τρυφερᾶς ἀγωνίας, διὰ πόσων καταχθονίων ὠρῶν ἡ πεσοῦσα γυνὴ ἐκτί μίαν ὥραν πλάνης.

» Πίστευσέ με, ἀδελφὴ μου, διότι ἡ φωνὴ θνησκούσης εἶναι προφητικὴ ἢ εἰμαρμένη εἶναι ὁ χαλὺδιδις ἄξων τοῦ βίου· τὸ παρελθὸν καὶ τὸ μέλλον εἰσι συνδεδεμένα πρὸς ἀλλήλα δι' ἀλύττωτος ἀδιασπάστου· ἠθέλησα ν' ἀποσπασθῶ τῶν ἐκλιπουσῶν ἡμερῶν καὶ νὰ ζήσω μὲ τὸ μέτωπον ὑψηλὸν καὶ ἀγνὴ. . . ἀλλ' ὁ σιδηρεὺς κλοιὸς τοῦ παρελθόντος μὲ περιέσφιγγε καὶ ἐπανεπέσε κί-

μοσταγὴς ἐπὶ τοῦ πετρώδους βορβόρου, τὸν ὅποιον ἤθελα νὰ ἐγκαταλίπω! Ὑγείαινε!»

E. Σχ.

Τέλος

ΟΙ ΔΥΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ

(1873)

(Ἰδε προηγούμενον φυλλάδιον)

ΣΤ'

Ὁ γέρον Ὀθωμανός, βλέπων αὐτοὺς συμπαίζοντας, συμμελετώντας, ἀγαπωμένους, ἀχωρίστους, κατελήφθη ὑπὸ ἰδέας τινός, ἥτις διαρκῶς παρηνόχλει αὐτόν.

— Κρίμα, ἔλεγε, τὸ καλὸν αὐτὸ παιδίον νὰ μὴ γεννηθῇ Μουσουλμάνος! Θὰ χάθῃ μία τόσο καλὴ ψυχὴ!

Καὶ ἐστέναζεν.

Ἡ ἰδέα δὲ αὕτη, ἀπαξ ἐπελθοῦσα, ἐφρίζωθη πλέον ἐν αὐτῷ. Συχνότατα, θεωρῶν μετ' εὐδαιμονίας ὑπερτέτης τὴν ἀγάπην τῶν δύο παιδίων:

— Κρίμα, ἐβιθύριζε, νὰ μὴ γεννηθῇ Μουσουλμάνος!

Οὕτω τὰ ἔτη παρήρχοντο. Ἀλλ' αἱ προφυλάξεις τῶν γυναικῶν ἐπετείνοντο, ἀύξανόμενον τοῦ νεανίου.

Ἦρξατο ἤδη φεόμενος ὁ μύσταξ, ὅστις ἐφάνετο μεγαλειότερος ἢ ὅσον ἦτο, ὦν μέλας, καὶ λεπτοὶ τινες καὶ μέλανες ἐπίσης ὑπὸ τοὺς κροτάφους βουλοὶ.

Ἡ σύζυγος τοῦ Ὀθωμανοῦ, βλέπουσα τὸν Πέτρον εἰσερχόμενον, ἐπέταττεν εἰς τὴν νέαν, ἥτις δὲν ἦτο κόρη αὐτῆς ἰδέας, γεννηθεῖσα ἐξ ἄλλης γυναικὸς τοῦ μπάη, νὰ κούπτηται, ἐλάμβανε δὲ καὶ αὕτη τινὰς προφυλάξεις, ὥς ὅπως παρημέλει, ἅμα τῇ ἐξαφανίσῃ τῆς νεανίδος, ἥτις ἐδυσφόρει, ἀποχωροῦσα.

Εἶχε συνειθίσῃ τὸ δυστυχὲς παιδίον νὰ συμπαίξῃ μετὰ τῶν ἄλλων.

Ἡ Ὀθωμανὶς ἐκαιοφυλάκει πάντοτε νὰ εὖρῃ στιγμὰς τινὰς μοναξίας ὅπως, λαμβάνουσα τόνον μητρικόν, θωπεύσῃ τὸν Πέτρον, βεβίση αὐτὸν ἐλαφρῶς, ἐπειτα δὲ, περισφίγγουσα αὐτόν, πάντοτε μητρικῶς, ἀποθήσῃ.

— Ἐλα, πῆγαινε, παιδί μου, φύγε! τῷ ἔλεγε μετὰ πόνου, ὃν ὁ νέος δὲν ἐνόησε εἰσεῖναι.

Κατόπι τῶν λόγων τούτων νέοι μητρικοὶ ἐναγκαλισμοί, νέον φίλημα μητρικόν, φιλήματα ἐπὶ τῶν χειλέων καὶ τοῦ μετώπου.

— Δὲν ἐπέχω διὰ σέ θεσιν μητρός; τῷ ἔλεγε, μειδιῶσα ἀκατανόητως καὶ κρατοῦσα αὐτόν ἐκ τῆς ἀσφύος ἀπέναντι αὐτῆς, ὡς κάμνομεν εἰς τὰ μι-

κρὰ παιδία, καὶ βλέπουσα αὐτὸν ἀτενῶς.

— Ναί, κυρία μου, ναί, ἀπεκρίνετο ὁ Πέτρος, συγκινούμενος ἐπὶ τῇ τόσῃ τῆς Ὀθωμανίδος στοργῇ.

— Ἐλα, ἔλα, μὴ τὸ παίρνῃς πάλιν τόσο ἐπάνω σου, παληόπαιδο, προσέθετε μεθ' ὅρους, ὅπερ πάντοτε μεταχειρίζονται αἱ μητέρες, ὅταν θέλωσι δῶκεν νὰ ἐπιπληξώσιν ἢ κατηγορήσωσι τὰ τέκνα των.

Πολλάκις ἐξήρχοντο τὸ ἐσπέραι, περιπάτου χάριν, εἰς τὸν λόφον, ἐνθα αἱ μὲν γυναῖκες, ἀποχωρίζόμεναι τῶν ἀνδρῶν, προεχώρουσαν πρὸς τὴν κορυφήν, ὅπως συναντήσωσι τὰς γείτονάς των, οἱ δὲ ἄνδρες καθήμενοι ἐκάπνιζον, ἐνῶ οἱ δύο νέοι, καθήμενοι ἢ περιπατοῦντες, συνεζήτουν ἢ συνδιελέγοντο περὶ τῶν μαθημάτων.

Ἀλλοτε ὁ μὲν Πέτρος ἐκάθητο πρὸς ζωγραφίαν τοπίου τινός, ὁ δὲ Ἀχμέτ ἔμενε παρ' αὐτῷ, ἀποθαυμάζων τὴν τέχνην τοῦ ἀδελφοῦ.

Πολλάκις ἤκουον ᾄσματα, πλήρη ἀνατολικῆς περιπαθείας, φθόγγους ἀγνώστου ἡμῖν μουσικῆς, ἠδόμενα ὑπὸ τῶν ἐν τῷ λόφῳ συνηγμένων Ὀθωμανίδων· ἐνίοτε δὲ μίαν μόνην φωνὴν γλυκεῖαν, περπνήν, μεστήν μελωδίας, πλήρη φυσικῶν λαρυγγισμῶν, διαπερῶσαν διὰ τῆς ἐξ αὐτῆς διαχυομένης ἡδονῆς μέχρις ὁστέων τοὺς ἀκροατὰς καὶ διεγείρουσαν τὴν ἐλαφρὰν ἐκείνην καὶ ἡδυπαθῆ φρικίαν, ἣν αἰσθάνεται τις ἀκούων θαυμασίαν μουσικὴν ὑπὸ ἁρμονικῆς καὶ θεσπεσίας φωνῆς ἐκτελουμένην.

Ὁ Πέτρος ἀπέθετε τότε τὸν χρωστήρα, ἐκθαμβος καὶ ψιθυρίζων:

— Θεέ μου! τί φωνή! πόσον ὠραία φωνή! Ποῖος τραγουδεῖ τόσο καλὰ, Ἀχμέτ;

— Καμμία τῶν γειτόνων μου, ἀπῆντα πονηρῶς μειδιῶν ὁ Ἀχμέτ.

— Ἀ! θὰ τὴν ἴδω χωρὶς ἄλλο!

— Καὶ ἐνέει· ἀλλὰ δὲν ἐννοεῖς ὅτι θὰ διαταράξωμεν τὴν ἡσυχίαν των, θὰ σιωπήσωμεν ἐξ ἀνάγκης καὶ θὰ χάσωμεν μάτην τὸ ᾄσμα, ὅλα δὲ αὐτὰ χωρὶς νὰ κατορθώσωμεν τίποτε. Ἐλα, ἡσύχασε.

Καὶ εἰς τὰς παρατηρήσεις ταύτας τοῦ Ἀχμέτ, ὁ Πέτρος ἔμενε ἡσυχος, περιοριζόμενος μακρόθεν νὰκούῃ τοὺς ἡδέεις καὶ πάλλοντας ἤχους τῆς μελωδικῆς ἐκείνης φωνῆς.

Μετ' οὐ πολὺ παρετηρήθη ἀλλαγὴ τις ἐν τῷ χαρακτῆρι τῆς νεανίδος. Ἀπὸ ζωρᾶς καὶ χαριέσσης μετεβλήθη εἰς ρεμβὴν καὶ μεγαγχαλικήν, αἱ μετὰ τῶν ἄλλων συναναστροφῆς δυσχερέστην αὐτῇ, ἐπεθύμει νὰ μὲν μόνη, καὶ μόνη ἐξήρχετο καθ' ἐσπέραν ἐπὶ τοῦ λόφου. Οἱ γυναῖκες τὸ κατ' ὄργην ἀνέ-

σύγχασαν δλίγον, ἰδόντες μάλιστα τὴν διαχυθεῖσαν ἐλαφρὴν ὠχρότητα ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς κόρης. Σμικρὸν ὅμως κατὰ σμικρὸν οἱ φόβοι αὐτῶν διεσκεδάσθησαν, διότι ἡ νεᾶνις ἐβίαζε, ἐκινήθη νὰ φαίνεται ζωηρά, ἐνῶ ἐνδοθεν ἡ δυσθυμία της καὶ ἡ παράδοξος αὐτῆς ἀσθένεια ἐπετείνοντο.

Ὁ Πέτρος ἤμεραν τινά, μετὰ μεσημβρίαν, λαβὼν τοὺς χρωστήρας καὶ τὰ χρώματά του, ἠθέλησε, μόνος καὶ ὑποῦδενός ἐνοχλούμενος, νὰ ποιεῖ ῥατώσῃ τὴν καλύβην τοῦ φύλακος τοῦ ἐπὶ τοῦ λόφου πυροβόλου, πρὸ τῆς θύρας τῆς ὁποίας ἐκάθητο καὶ ὁ γέρον φύλαξ σταυροπόδι, ὡς εἰθισται τοῖς Τούρκοις, ῥοφῶν τσιμπούκ.

Ὁ γέρον φύλαξ ἀπέθανεν ἤδη, ἀλλ' ἡ εἰκὼν του μένει ἀνηρτημένη ἐν κρυφτείῳ Ὀθωμανοῦ, ἀπέναντι τοῦ *Τζουμαγιά-Τζαμιί*.*

Ὁ Πέτρος ἀνέρχετο τὸν λόφον, κεκλιμένον ἔχων τὴν κεφαλὴν καὶ σκεπτόμενος, ὅτε, ὥσπερ πρὸ τινος βράχου, ἤκουσε στεναγμὸν βαθύ, ὡσεὶ ἀνθρώπου ἐν βαθυντάτῃ ἀθυρίᾳ εὐρισκομένου.

Πλησιάζει ἀθροῦσως καὶ παρατηρεῖ ὀπίσθεν αὐτοῦ γυναῖκα ἔχουσαν τὴν κεφαλὴν ἐντὸς τῶν χειρῶν καὶ κλαίουσαν.

— Τί ἔχεις καὶ κλαίεις; τί σοῦ συνέβη; ἐρωτᾷ αὐτὴν μετὰ συμπαιδείας.

Ἡ γυνὴ ἀνύψωσε τὴν κεφαλὴν ἐντρομος καὶ οἶονεὶ ἤλεκτρισθεῖσα. Ὁ ἐνόμισέ τις ὅτι ἡ φωνὴ ἐκεῖνη συνετάραξεν αὐτὴν ὁλόκληρον.

Ὅποια δὲ ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξίς τοῦ Πέτρου, ἀναγνωρίσαντος ἐν αὐτῇ τὴν Χαληλιέ, τὴν θυγατέρα τοῦ γέροντος μπέη!

Ἡ νεᾶνις ἔμεινεν ἀναυδός, τεταραγμένη, καὶ προσήλωσε τὸ δακρυόεν αὐτῆς λάμπον βλέμμα ἐπὶ τὸν νεανίαν.

— Τί ἔχεις; διατί κλαίεις; ἠρώτησεν αὐτὴν ἐκ νέου μετὰ στοργῆς ὁ νεαρός ζωγράφος.

— Ἐγὼ... ἀπεκρίθη ἡ κόρη, τραυλίζουσα καὶ ἐρυθριῶσα.

— Συνέβη τι λυπηρὸν;... Διατί εἶσαι ἐδῶ μόνη;... ἀνδὲν εἶσαι καλά, πήγαινε εἰς τὴν οἰκίαν... μὴ γίνεσαι παιδί...!

— Δὲν ἤξεύρεις λοιπὸν; ἀνέκραξεν ἡ νεᾶνις ἐγερθεῖσα.

— Τί; ἠρώτησεν ἐκπληκτός καὶ περίφοβος ὁ νεανίας.

— Ἀχ! Γκιουρ! ὑπέλαβεν ἡ Χαληλιέ.

Καὶ ἐν τῇ λέξει ταύτῃ γκιουρ ὑπῆρχε τόση ἐκπληξίς, τόση γλυκύτης!

* Νὰ δὲς Παράσκευῃς, κατὰ λέξιν. Εἰς τὰ στόματα τοῦ λαοῦ φέρεται ὅτι ὁ νεὺς οὗτος, πρὶν γαῖνη Τζαμίον, ἦτο ἐκκλησία τῆς ἁγίας Παρασκευῆς. Ἀλλὰ περὶ τούτου ἐν τῇ Ἀλῶσει τῆς Φιλίππου λέγεται ἐν ἐκτετακτοῦ, ἀπὸ δὲ τῆς Θ. ἁγ.

Ἐάν ἡ δυστυχὴς κόρη ἀνεγίνωσκε μυθιστορίας, θὰ εὕρισκεν ἴσως λέξεις καὶ φράσεις καταλλήλους νὰ ποτεῖν πρὸς τὸν πρὸ αὐτῆς ἱστάμενον νεανίαν· ἀλλὰ τούτων οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην εἶχε γνῶσιν. Ἦτο ἀμαθὴς, ἀφελὴς, ἀπλῆ. Ἡ μόνη λέξις, ἥτις ἀνῆλθεν εἰς τὰ χεῖλη της, ἦτο νὰ καλέσῃ αὐτὸν γκιουρ.

Γκιουρ! ἐπίθετον ἄλλοτε καταφρονητικὸν καὶ μεστὸν ὕβρεως, ἀλλὰ, προῖοντος τοῦ χρόνου, ἀπολέσαν τὴν ἀρχικὴν αὐτοῦ σημασίαν, ἐν τῷ σέματι τῶν γυναικῶν ἰδίως.

— Πῶς! μ' ἐπιπλήττεις; ἠρώτησεν ὁ Πέτρος, ἐπὶ μᾶλλον ἐκπλησσομένος.

— Ἀχ! διατί με ἀφῆρες τὴν ἡσυχίαν;... διατί με κάμνεις νὰ κλαίω;... διατί, ὅταν σὲ βλέπω, αἰσθάνομαι ἐμαυτὴν πλήρη παραχῆς, διατί, ὅταν σὲ χάνω, λυπούμαι καὶ στενάζω;...

— Τί λέγεις; ἀνέκραξε θορυβηθεὶς ὁ νεανίας.

— Ἀχ! εἶσαι κακός, διότι πολὺ κακὸν με προξενεῖς... Σὺ ἡμπορεῖς νὰ φαιρέσῃς ὅ,τι ἔχω ἐδῶ μέσα, ἐδῶ!... προσέθηκε, φέρουσα τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ στήθους, εἰς τὴν καρδίαν. Ἀκουσε πῶς κτυπᾷ!...

Ὁ Πέτρος τότε πρῶτον εὕρισκετο ἀπέναντι τοιαύτης σκηνῆς. Ἡ πρὸς τὴν ζωγραφικὴν μεγάλη κλίσις του αὐδέποτε τῷ ἔδωκε καιρὸν νὰ τενίσῃ πρὸς γυναῖκα.

— Εἶσαι κακός, κακός, κακός! ἀλλ' ἐγὼ σὲ ἀγαπῶ, θέλω νὰ σὲ βλέπω, θέλω νὰ σὲ ἀκούω, εἶπεν ἡ νεᾶνις, ἐτοιμαζομένη νὰ τραπῇ εἰς φυγὴν, μετὰ τὴν πλήρη παιδικῆς ἀφελείας ἱσομολόγησιν τοῦ διαβιβρώσαντος αὐτὴν πάθους.

— Ἡ καλὴ κόρη! ἐψιθύρισε, συγκινημένος ὁ Πέτρος.

Ἡ Χαληλιέ, ἀπομακρυνομένη, ἐστρεψε συχνά τὴν κεφαλὴν καὶ προσμεριδία ἀγγελικῶς τῷ νεανίᾳ.

Ἐπειτα ἐν ὁρμῇ ἀκατανσότης, ἐπαναστρέψασα δρομαία καὶ περιβάλλουσα τὸν νεανίαν:

— Ὁ γαῖνης καλός; Ὁ γὰρ με παρηγορήσῃς, ἀδελφέ μου; τῷ λέγει. Δὲν εἶσαι ἀδελφός μου, ὅπως καὶ τοῦ Ἀχμέτ;... Καὶ ἐγὼ σὲ ἀγαπῶ, ὡς ἐκεῖνος... ἀλλ' ἐγὼ σὲ ἀγαπῶ περισσότερο ἐκείνου... Τί ὥραῖος ποῦ εἶσαι!... Γαῖνου λοιπὸν καλὸς ὅσον εἶσαι καὶ ὥραῖος.

Καὶ ταῦτα εἰποῦσα, ἡ νέα ἐτράπη καὶ πάλιν εἰς φυγὴν, κατερχομένη τὸν λόφον.

— Δυστυχῇ Χαληλιέ!... Δυστυχῇ Πέτρε!... ἐψιθύρισε ὁ νεὺς, τραυ-

ρώσας τοὺς βραχίονας καὶ βλέπων αὐτὴν ἀπομακρυνομένην.

Ἐννοεῖται ὅτι ἡ ἀποπεράτωσις τῆς εἰκόνης τοῦ φύλακος ἀνεβλήθη εἰς ἄλλην ἡμέραν.

(Ἐπεται συνέχεια)

A. ΕΝΥΛΛΗΣ

ΠΟΙΚΙΛΑ

«Λαλοῦσι πολλοὶ ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς βουλῆς ἐπὶ μακρὸν, οὐχὶ κατὰ πεποίθησιν, ἀλλὰ μᾶλλον πρὸς ἐπίδειξιν γνώσεων, ἔλεγε προχθὲς σίφων βουλευτής. — Εὐτύχημα θὰ ἦτο τοῦτο, ἀπεκρίνατο ἕτερος βουλευτὴς εὐφυῆς, ἀλλὰ δυστυχῶς πολλοὶ λαλοῦσιν, ὅπως ἐπιδειξώσιν ὅσα ἀγνοοῦσι καὶ ταῦτα εἶναι πολλὰ καὶ διάφορα.»

* *

Φιλόστοργος μήτηρ ἐξήγει εἰς τὸ τέκνον της τὰς λεπτομερεῖας ὥραϊας εἰκόνης τῆς Ἰουδθ φονευούσης τὸν Ὀλοφέρνην· ἐν τῇ εἰκόνι ἐφαίνετο καὶ ἄγγεῖον, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐκαίοντο ἄρωματα: — Τί καίει αὐτοῦ μέσα, μητέρα; ἠρώτησεν ὁ μικρός. — Παιδί μου, ἀπεκρίνατο ἡ μήτηρ μετὰ μικρὸν δισταγμὸν, σκόρι τῶν κουνουπιῶν.

* *

Ὀθωμανός τις δεικνύων πρὸς Γάλλον ὠρολόγιον κωδωνοστασίου τὸν παρεκάλεσε νὰ τῷ εἴπῃ τὴν ὥραν. Ὁ Γάλλος οὐχὶ ἐκ τῆς γλώσσης, ἀλλ' ἐκ τῶν νευμάτων, ἐννοήσας τὴν ἐπιθυμίαν του, ἀπεκρίνατο αὐτῷ: *Cinq heures*. Τότε ὁ Ὀθωμανὸς ἤρξατο ὀργίλως ὑβρίζων καὶ ἀπειλῶν τὸν Γάλλον· διαβάται παρεμβάντες προέλαβον τὴν ῥῆξιν καὶ γινώσκοντες ἀμφοτέρως τὰς γλώσσας ἐξήγησαν τὴν ἀφορμὴν. Ὁ Ὀθωμανὸς ὑπέλαβεν, ὅτι ὁ Γάλλος λαλῶν τὴν τουρκικὴν τῷ εἶπε σενκιόρ, ὅπερ σημαίνει περὶ τοῦ εἶναι, ἐν ἄλλοις λόγοις: δὲν βλέπεις, ἀλλ' ἐρωτᾷς;

* *

Ὁ ζωγράφος Λοαγιέν, εὐρισκόμενος ἐν Πατρούπλει, ἐπεφορτίσθη παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος Παύλου Α'. νὰ ζωγραφίσῃ εἰκόνα παριτώσαν τὰς δώδεκα ὥρας τῆς ἡμέρας ὀρχουμένας περὶ τὸ ἄρμα τοῦ Ἡλίου. Εὐγενῆς τῆς αὐλῆς, βλέπων αὐτὸν ἐργαζόμενον, ἀφ' οὗ προσεκτικῶς παρετήρησε μίαν τῶν ὥρων, εὐρισκομένην ἐπὶ ἐδάφους μᾶλλον μεμακρυσμένου τοῦ τῶν ἄλλων, εἶπε πρὸς τὸν ζωγράφον: «Εἶναι τελεία ἡ εἰκὼν, κύριε· ἀλλὰ μοὶ ἐπιτρέψατε μίαν μικρὰν παρατήρησιν; Βλέπω μίαν ὥραν μικρο-